

Foglalja össze a vendéglátó üzlet nyitásának jogszabályi előírásait és gyakorlati teendőit!

- Egyéni vállalkozás alapítása
- Társas vállalkozás alapítása
- Működési engedély
- Szakhatóságok
- Egyéb előírások (cégtábla, nyitvatartási rend, vásárlói tájékoztató stb.)

Egyéni vállalkozás alapítása

2009. évi CXV. törvény az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről

Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének bejelentése személyesen vagy elektronikus úton, az ún. ügyfélkapun keresztül történik. Az egyéni vállalkozói tevékenység szünetelésének és megszüntetésének bejelentésével, valamint a változás-bejelentéssel kapcsolatos eljárások viszont kizárólag csak az ügyfélkapun keresztül kezdeményezhetők.

Az egyéni vállalkozói tevékenység bejelentésnek tartalmaznia kell:

- a bejelentő családi és utónevét, születési családi és utónevét, anyja családi és utónevét, születési helyét és idejét, lakcímét, értesítési címét, állampolgárságát,
- nyilatkozatot arról, hogy nem állnak fenn kizáró okok,
- a főtevékenységet, és a folytatni kívánt egyéb tevékenységet (tevékenységeket), illetve ezek kódszámait,
- a székhely, valamint szükség szerint a telephely (telephelyek) és a fióktelep (fióktelepek) címét,
- az adózáshoz szükséges egyéb adatokat.

A bejelentés után a hatóság beszerzi az egyéni vállalkozó adószámát és az egyéni vállalkozó statisztikai számjelét, és ezt követően az egyéni vállalkozó adatait haladéktalanul, elektronikus úton továbbítja a nyilvántartást vezető szervhez (Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalához).

A nyilvántartást vezető szerv az egyéni vállalkozót nyilvántartásba veszi, és erről a nyilvántartási szám megküldésével értesíti a hatóságot, és egyidejűleg megküldi az igazolást a bejelentő részére.

A nyilvántartást vezető szerv a nyilvántartásba vételről értesíti az állami adóhatóságot, valamint a Központi Statisztikai Hivatalt (KSH).

Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének bejelentése, a változás-bejelentés, az egyéni vállalkozói tevékenység szünetelésének és megszüntetésének bejelentése díj- és illetékmentes.

Ha az egyéni vállalkozó kéri, számára a hatóság egyéni vállalkozói igazolványt állít ki.

Az igazolvány az egyéni vállalkozó családi és utónevét, a vállalkozás adatait és adószámát, továbbá az igazolvány számát, a kiállítás helyét, keltét és a kiállító hatóság megnevezését tartalmazza. Az igazolvány a kiállításának napján fennálló, az egyéni vállalkozók nyilvántartásában szereplő adatokat igazolja.

Az igazolvány az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének és folytatásának jelenleg nem feltétele.

Társas vállalkozás alapítása

2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről

Gazdasági társaságok alapítása

1. A vállalkozási forma választása

A társaság alapításánál az egyik legfontosabb döntés a vállalkozási forma kiválasztása. A döntésnél többféle szempontot érdemes mérlegelni.

- Az induláshoz szükséges tőke nagysága

Az induló vállalkozások egy része többnyire kényszerpályán mozog. A pénzügyi lehetőségek behatárolják a választást. Ha nem áll rendelkezésre a megfelelő tőke vagy egyéb olyan eszköz, amit apportként lehet bevinni a vállalkozásba, akkor a vállalkozó viszonylag kis összeggel képes csak vállalkozásának megindítására. A vállalkozó személyek vagy azok csoportja egy részének számára nincs más lehetőség, mint a viszonylag kis tőkebefektetést igénylő formák közötti választás, ilyennek tekinthetjük a közkereseti társaságot és a betéti társaságot. A többi vállalkozási forma (kft. és az rt.) viszonylag jelentősebb induló tőkeerőt igényel.

- A vállalkozás kötelezettségeiért vállalt anyagi felelősség mértéke

A kkt. tagjai és a bt. beltagja teljes vagyonukkal felelnek a tartozásokért és az okozott károkért. A többi társaságnál a teljes felelősség a társaságé, a tagoké csak korlátozott. Ebből a szempontból a kkt. és a bt. választása hátrányos következményeket vonhat maga után.

- A vállalkozás irányításában való részvétel lehetősége vagy kénysze

A vállalkozás irányítása két területet érint, mégpedig az ügyvezetést és a képviseletet. A közkereseti társaságnál az ügyvezetésre és a képviseletre elvben minden tag jogosult, a betéti társaságnál viszont csak a beltagok. A korlátozott felelősségű társaságok esetében az ügyvezető és a tulajdonos személyének egybeesése nem szabály. A részvénytársaságoknál pedig a tulajdonosok és a vállalat vezetésének szétválasztása egyértelmű.

- Finanszírozási lehetőségek

Az idegen forrásból történő finanszírozás lehetőségét főként a saját tőke nagysága és a jogi előírások szerinti felelősségi viszonyok befolyásolják. A közkereseti társaságoknál problémát jelent, hogy minél több tagból áll a társaság, annál nehezebb egyezsége jutni abban, hogy mekkora legyen a saját tőkebevitel, illetve a későbbiekben a nyereségnek mekkora hányadát hagyják benn a vállalkozásban. A hitelképessége viszont általában nagyobb a közkereseti társaságnak, mint az egyéni vállalkozásnak. Ez annak köszönhető, hogy itt már több tagnak (minimum kettőnek) kell korlátlan felelősséget vállalnia a tartozásokért. A betéti társaságban a saját finanszírozás lehetősége jóval nagyobb, hiszen viszonylag könnyű olyan személyeket (kütagokat) találni, akik befektetnék a pénzüket, de nem vállalják fel a korlátlan felelősség anyagi következményeit, és nem kívánnak személyesen közreműködni a társaság munkájában. Emiatt a hitelképessége is nagyobb lehet a betéti társaságnak, mint a közkereseti társaságnak. A korlátozott felelősségű társaság és a részvénytársaság a legalkalmasabb arra, hogy a saját tőkeerőt megnöveljék. A részvénytársaságok esetében a tőkeemelés viszonylag egyszerűen keresztülvihető újabb részvények kibocsátásával. A kft-nél mindez nehezebben oldható meg, hiszen az üzletrészek adás-vétele kevésbé szabadon történik. A hitelek megszerzésére is jobb esélyük van a nagyobb tőkeerejű kft-knek, vagy rt-knek, mint az egyéb társaságoknak.

- Adózási szabályok

Az adózásban megfigyelhető különbségek egyre inkább függetlenednek a vállalkozási formától. A kisebb társaságok tagjai mérlegekkel, hogy jövedelmüket munkabérként vagy inkább adózott nyereségből fizetett osztalékként vegyék-e ki.

- A külső ellenőrzés mértéke

A törvényi szabályozás szerint a külső ellenőrzés mértéke a részvénytársaságoknál a legnagyobb. Ha a vállalkozók nem kívánnak erős külső ellenőrzés mellett működni, akkor célszerűbb más társasági formát választaniuk.

- A befektetési cél

Ha a befektető csupán a tőke hozadékában érdekelt, azt a formát kell előnyben részesíteni, amelyik számára megfelelő hozadékot biztosít. Ebből a szempontból az rt., a kft., és a bt. jöhet számításba. Azoknak viszont, akiknek a személyes közreműködés is fontos, a tőkebefektetéssel együtt saját maguknak is munkát szeretnének biztosítani, olyan formát célszerű választani, ahol ennek lehetősége adott (kkt., bt., esetleg kft.)

- Alapítási költségek, illetve a jogi formához kötődő költségek

A vállalkozási formák mindegyikénél számolni kell bizonyos alapítási költségekkel és a jogi formához kötődő működési költségekkel. Általában leszögezhető, hogy minél több a törvényi előírás az alapítással, illetve a vállalkozás irányításával és ellenőrzésével kapcsolatban, annál nagyobb kiadásokkal kell számolni.

- A tőke kivonás lehetősége

A jogi formák közötti választásnál azt is jól meg kell fontolni, hogy milyen hosszú időre kívánjuk a befektetett tőkét lekötöni. A tőke kivonás a legegyszerűbb a részvénytársaságnál, hiszen ezekben az esetekben a befektető egyedül dönthet a tőke kivonásáról, a részvény eladásáról. A többi vállalkozási formánál viszont a jogi szabályozás miatt hosszabb időt igényel a tőkerész visszaszerzése, és különösen a kft.-knél – az elővásárlási jogok miatt – az is előfordulhat, hogy a befektetett tőkét nem a valós értéken kapjuk vissza.

2. Alapító okirat elkészítése

A gazdasági társaság a tagok szerződéses kapcsolata. A gazdasági társaság létesítő okirata – a részvénytársaság és az egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság kivételével - a társasági szerződés. A részvénytársaság létesítő okirata az alapszabály, az egyszemélyes korlátolt felelősségű társaságé az alapító okirat.

A létesítő okiratot valamennyi alapító tagnak alá kell írnia. A tag helyett a társasági szerződést közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt meghatalmazással rendelkező képviselője is aláírhatja.

A létesítő okiratot közjegyzői okiratba vagy ügyvéd, illetve valamelyik alapító jogtanácsosa által ellenjegyzett magánokiratba kell foglalni. Ha a társaság székhelye nem azonos a társaság központi ügyintézésének helyével, a létesítő okiratban a központi ügyintézés helyét is meg kell jelölni.

3. Cégbejegyzés

2006. évi V. törvény a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról

A gazdasági társaság a cégjegyzékbe történő bejegyzéssel, a bejegyzés napján jön létre.

A bejelentés a cégbejegyzési kérelem jogi képviselő általi benyújtását jelenti, amely a cégformának megfelelő, a cég képviselője által aláírt formanyomtatvány.

A cégbejegyzési kérelem mellé kötelezően csatolni kell meghatározott mellékleteket, a közzétételi költségtérítés megfizetéséről szóló igazolást.

A cégbíróságon megvizsgálják, hogy az arra jogosult nyújtja-e be az iratokat, azok szabályszerűen vannak-e kitöltve, majd számítógépen rögzítésre kerül a cégnév és a székhely.

A cégbíróság egy tanúsítványt állít ki a következő tartalommal:

- cégnév,
- székhely,
- cégjegyzékszám,
- adószám,
- statisztikai számjel.

Ennek a birtokában a társaság a "b.a.", azaz bejegyzés alatt elnevezéssel előtársaságként kezdhet működni (megkötésekkel). Az előtársaság a létrehozandó társasággal azonos, annak egy létrejövetelét megelőző, átmeneti minősége.

Bejegyzés után az előtársaság jogutódlás nélkül, automatikusan végleges társaságként működik tovább, tehát jogai és kötelezettségei a bejegyzett társaság jogaivá és kötelezettségeivé válnak.

Amennyiben a bejegyzési kérelem megfelelő, és a határidőket is megtartják, úgy a cégbíróság végzéssel bejegyzí a gazdasági társaságot. Ha hiányosságot észlel a bíróság, úgy hiánypótlásra küldi vissza a kérelmet a jogi képviselőnek.

Vendéglátó üzlet nyitása

210/2009. (IX.29.) Korm. rendelet a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről

Az üzlet nyitását: a tevékenység megkezdésének szándékát egyszerűen csak be kell jelenteni.

A vendéglátó tevékenység bejelentése

A vendéglátó tevékenység bejelentését az illetékes önkormányzat jegyzőjénél kell megtenni.

A bejelentés tartalma

I. A kereskedő és a kereskedelmi tevékenység adatai:

1. A kereskedő neve, címe, székhelye, cégjegyzék- és statisztikai száma.

2. A folytatni kívánt kereskedelmi tevékenységre vonatkozóan:

- a kereskedelmi tevékenység címe (több helyszín esetén címek),
- mozgóbolt esetében a működési terület és az útvonal jegyzéke,
- üzleten kívüli kereskedelem és csomagküldő kereskedelem esetében a működési terület jegyzéke, a működési területével érintett települések, vagy a megye, illetve az országos jelleg megjelölése.

3. Amennyiben a kereskedelmi tevékenység üzletben történik, az üzlet:

- a napi/heti nyitva tartási ideje,
- tulajdonosa,
- címe, helyrajzi száma,
- használatának jogcíme,
- elnevezése,
- alapterülete (m²),
- vendéglátó üzlet esetén befogadóképessége,
- a vásárlók könyve nyomtatvány azonosító adatai és használatba vételének időpontja.

4. A forgalmazni kívánt termékek megnevezése és sorszáma:

A vendéglátásban általában forgalmazott termékek az élelmiszerek:

- meleg, hideg étel,

- kávéital, alkoholmentes- és szeszes ital,
- csomagolt kávé, dobozos, illetve palackozott alkoholmentes- és szeszes ital,
- cukrászati készítmény, édesipari termék,
- kenyér- és pékáru, sütőipari termék,
- édességáru (csokoládé, desszert, nápolyi, cukoráru, előre csomagolt fagylalt és jégkrém stb.)

5. A kereskedő nyilatkozata arról, hogy kíván-e szeszesital-kimérést folytatni.

II. Csatolt okiratok

1. Nem a kérelmező tulajdonában lévő üzlet esetében az üzlet használatának jogcímére vonatkozó igazoló okirat (a tulajdoni lap kivételével).

2. Haszonélvezet esetében – ha nem a tulajdonos vagy a haszonélvező a kérelmező – a haszonélvező hozzájárulását igazoló okirat.

3. Közös tulajdonban álló üzlet esetében, ha nem a tulajdonostársak közössége a kérelmező, a tulajdonostársak hozzájárulását igazoló okirat.

III. Keltezés, a bejelentő aláírása (bélyegzője)

A bejelentéshez kapcsolódó előírások

A jegyző a bejelentésről nyilvántartást vezet. A bejelentésről a jegyző igazolást ad ki, a nyilvántartásba vételre 10 napon belül kerül sor, amelyről a jegyző határozatot hoz, amelyet megküldenek az ügyfélnek. A kereskedelmi tevékenységet a bejelentés megtételétől lehet folytatni.

A jegyző a bejelentés másolatát a nyilvántartásba vételt követően a nyilvántartási számmal együtt megküldi a szakhatóságoknak.

Élelmiszer forgalmazása esetén az élelmiszer-ellenőrző hivatal a bejelentés kézhezvételétől számított harminc napon belül hatósági ellenőrzést folytat le, amiről tájékoztatja a jegyzőt.

A kereskedő a bejelentési adatokban bekövetkezett változást haladéktalanul, illetve a nyitvatartási idő változását az azt megelőző öt munkanapon belül köteles bejelenteni a jegyzőnek.

A vendéglátó termékek túlnyomó részének értékesítése üzletben történik, néhány termékcsoportnál a jogszabály lehetőséget ad a közterületen történő értékesítésre:

- pattogatott kukorica,
- főtt kukorica,
- sült gesztenye,
- pirított tökmag, napraforgómag, földimogyoró, egyéb magvak,
- vattacukor, cukorka,
- fagylalt, jégkrém,
- ásványvíz, üdítőital, kávéital, nyers tej,
- büfétermék a szeszesital kivételével: a forgalmazás helyén előállított:
 - grillezett húsok, frissen sülték, sült és főtt kolbász, hurka, virsli, füstölt vagy sült hal,
 - lángos, palacsintafélék,
 - meleg és hideg szendvicsfélék,
 - az ezek fogyasztásához közvetlenül kapcsolódó termékek,
 - gyárilag előre csomagolt élelmiszerek,
 - nem szeszes italok,
- sütőipari termékek,

- előrecsomagolt sütemények, édességek.

Működési engedély

Vendéglátó üzlet nyitása esetén működési engedélyt nem kell beszerezni, csak a vendéglátó tevékenység megkezdését kell bejelenteni.

Szakhatóságok

A jegyző feladata hivatalból kiértékelni az illetékes szakhatóságokat, szerveket. A hatóságok feladatuknak megfelelően ellenőrizhetik a vendéglátó üzlet tevékenységét.

Az érintett szakhatóságok:

- az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (ÁNTSZ),
- a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság (NFH),
- a munkaügyi felügyelőség,
- az illetékes rendőrkapitányság,
- jövedéki termék esetén az illetékes vámhatóság,
- élelmiszer forgalmazása esetén az illetékes élelmiszer-ellenőrző hivatal,
- környezetvédelmi hatóság.

Az üzletnyitás egyéb előírásai

- Automatából nem értékesíthető szeszes ital. Automatából történő értékesítés a forgalmazott termékre vonatkozó külön jogszabályok alapján szükséges hatósági engedélyek birtokában folytatható. A kereskedő köteles az automatán nevét és székhelyét feltüntetni.
- Az alkalmi rendezvényen történő árusítás során a kereskedőnek rendelkeznie kell a termékre vonatkozó külön jogszabályok alapján szükséges hatósági engedélyekkel, továbbá köteles feltüntetni nevét, székhelyét.
- Szeszes ital alkalmi rendezvényen, valamint közterületi értékesítés keretében a jogszabályokban meghatározott feltételek teljesítése mellett árusítható.
- A kereskedő az üzlet homlokzatával érintkező területen az üzletben való forgalmazás szabályai szerint – a terület tulajdonosának (kezelőjének) hozzájárulása birtokában – forgalmazhatja az üzletben jogszerűen forgalmazott, a bejelentésben meghatározott termékeket.
- Közlekedési eszközön folytatott értékesítés a közlekedési eszköz tulajdonosának, vagy üzemeltetőjének engedélyével, továbbá az értékesített termékre vonatkozó jogszabályok alapján szükséges hatósági engedélyek birtokában, a kereskedő nevének és székhelyének a vásárlók számára jól látható helyen történő feltüntetésével végezhető.
- Tilos szeszes italt forgalmazni a diáksport egyesület és a nevelési-oktatási intézmény sportlétesítményeiben, kivéve azokat a rendezvényeket, amelyeken 18 éven aluliak nem vesznek részt. Tilos 5%-nál magasabb alkoholtartalmú italok forgalmazása a versenyrendszerben szervezett, illetve a sportág versenynaptárában egyébként szereplő sportrendezvény kezdetét megelőző két órától a sportrendezvény befejezését követő egy óráig terjedő időszakban a sportlétesítmények területén.
- A melegkonyhás vendéglátó üzlet kivételével tilos szeszesitalt kimérni nevelési-oktatási, egészségügyi, gyermek- és ifjúságvédelmi intézmény bármely bejáratától számított 200 méteres közúti (közterületi) távolságon belül.

- Vendéglátó üzletben a vendégek szórakoztatására zeneszolgáltatás nyújtható, műsoros előadás, tánc rendezhető, továbbá a szerencsejáték szervezéséről szóló törvényben foglaltak alapján szerencsejátéknak nem minősülő szórakoztató játék folytatható. Az üzletben szerencsejátéknak minősülő játék csak meghatározott feltételekkel működtethető, illetve folytatható. Ezek a tevékenységek akkor folytathatók, ha a vendéglátó üzlet megfelel a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló kormányrendeletbe foglalt követelményeknek.
- A kereskedő köteles – a helyben fogyasztott termék kivételével – a megvásárolt terméket jellegének megfelelő módon, élelmiszereknél a külön jogszabályban foglaltak figyelembevételével becsomagolni.
- A vásárló részére tömeg, térfogat vagy egyéb mérték szerint forgalmazott terméket – a nettó tömeget, térfogatot vagy egyéb mértéket feltüntető eredeti csomagolásban forgalmazott termék kivételével – csak hatóságilag hitelesített mérőeszközzel történő lemérés után szabad kiszolgálni. Súlypótló eszközök használata tilos.
- A kereskedő, illetve alkalmazottja ellenőrzéskor eredeti okirattal vagy másolattal köteles igazolni, hogy eleget tett a kereskedelmi tevékenység bejelentési kötelezettségének, továbbá megfelel a külön jogszabályban meghatározott feltételeknek.
- Az üzletben működő biztonsági szolgálat nevéről és székhelyéről, működésének vásárlókat érintő szabályairól a vásárlókat jól láthatóan tájékoztatni kell.
- A vásárlók könyveként nyomdai úton előállított, legalább 10 A/4-es vagy A/5-ös méretű lapot tartalmazó nyomtatvány alkalmazható. A vásárlók könyve tartalmazza a kereskedő nevét, címét és székhelyét, valamint cégjegyzékszámát, továbbá az egyéni vállalkozó nyilvántartási számát és a vásárlók könyve használatba vételének időpontját. A vásárlók könyvét a jegyző a kereskedő kérelmére aláírásával és bélyegzőlenyomatával haladéktalanul hitelesíti. A kereskedelmi tevékenység ellenőrzésére jogosult hatóságok két évre visszamenőleg vizsgálhatják a vásárlók könyvébe tett bejegyzéseket, valamint az írásbeli vásárlói panaszra adott válasz másodpéldányát.